
Андрій ВИШНЕВСЬКИЙ,
(Дрогобич, Україна)

ВАЖЛИВІСТЬ ЗАЛУЧЕННЯ БАТЬКІВ У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ДОШКІЛЬНОМУ ВІЦІ

Попри те що дошкільний вік є надзвичайно важливим та сприятливим для засвоєння мов [1, с. 1], навчання англійської мови в дошкільних закладах України все ще залишається рідкісним явищем. Відсутність ініціативи з боку як урядових органів, так і батьків та громад призводить до того, що дитячі садки які надають таку можливість, зустрічаються нечасто і переважно у великих містах.

З початком повномасштабного вторгнення росії ситуація ще більше ускладнилася. За даними Міністерства освіти і науки України [6], понад 200 закладів освіти було зруйновано, а понад 1600 – пошкоджено, серед яких велика кількість дошкільних установ. Постійні повітряні тривоги, перебої з електропостачанням та інші виклики значно ускладнюють проведенні занять. Загроза ракетних ударів та постійний стрес стали серйозним випробуванням для всіх учасників навчального процесу, що, зі свого боку, негативно впливає на мотивацію дітей до навчання, яка є ключовим фактором у засвоєнні знань.

З огляду на ці виклики зараз як ніколи важливо об'єднати зусилля всіх учасників освітнього процесу. Батьки не повинні залишатися осторонь, перекладаючи відповідальність за результати навчання тільки на освітні установи чи міністерства. Вони мають активно підтримувати своїх дітей у взаємодії з дитячими садками, щоб допомогти їм успішно долати труднощі, з якими вони стикаються в процесі навчання.

Діти дошкільного віку часто наслідують поведінку своїх батьків і схильні реагувати на їхні оцінки та ставлення до процесу

навчання. Тому активна мотиваційна участь батьків та підтримка інтересу до вивчення мови є визначальною. Вивчення іноземних мов відрізняється від вивчення інших дисциплін, а отже, і роль та варіанти залучення батьків в цьому процесі будуть іншими.

Багато батьків ставлять собі запитання, як саме вони можуть допомогти дітям вивчати англійську мову. Це занепокоєння не є чимось характерним лише для України чи якогось регіону, а досить універсальним явищем яке досліджується по всьому світу. Так, Choi et al [2, с. 237] вивчали вплив батьків на мотивацію дітей у вивченні англійської. Вчені з'ясували що мотиваційні характеристики дітей у процесі вивчення англійської мови тісно пов'язані із залученістю батьків. Дані свідчать про те, що коли батьки враховують індивідуальні особливості навчання своєї дитини, надають їй необхідну інформацію та емоційну підтримку, це сприяє формуванню якіснішої і виразнішої мотивації. Навпаки, тиск з боку батьків може негативно вплинути, що призводить до гірших мотиваційних показників та зниження зацікавленості дитини в навчанні. Більше того, вчені побачили що діти віддавали перевагу англомовній комунікації вдома порівняно з приватними уроками англійської. Окрім тісного емоційного зв'язку з батьками, це пояснюється і тим, що вдома створюється більш природне та зручне середовище у порівнянні зі штучними умовами занять [3, с. 9].

Занепокоєння щодо недостатнього рівня володіння мовою працівниками закладів є перебільшенням, адже згідно із недавніми дослідження від British Council, опублікованими на сайті МОН, вчителі англійської мови мають дуже високий рівень володіння мовою: понад 90 % з них – рівні CEFR B2 або C1. Стосовно ж батьків, то значний вплив тут має рівень освіти, хоча переважна більшість з них все ж володіють англійською на рівні, який дозволяє читати прості слова англійською та показувати на предмети чи переглядати з дитиною мультфільми. З цією ж проблемою стикаються батьки по всьому світу. Наприклад Forei et al [4, с. 23] при дослідженні цієї ситуації в Гонконгу виявили, що дуже багато батьків відчують невпевненість у своїй здатності допомогти дітям розвивати навички читання та письма англійською

мовою. Спочатку автори припускали, що найкращим способом підтримки мовного розвитку буде читання вголос англійською. Однак отримані дані поставили під сумнів таку рекомендацію через низький рівень володіння мовою самими батьками. Натомість дослідження виявило, що багато учасників можуть використовувати мультимодальний підхід до англійської грамотності. Батьки можуть залучати дітей до таких видів діяльності, як перегляд фільмів англійською мовою, слухання музики англійською та розвиток цифрових навичок, що виявилось ефективною альтернативою традиційному навчанню.

Схожу ситуацію можемо простежити і в ОАЕ завдяки роботі Al. Murshidi et al. [5, с. 5]. Результати дослідження показують, що більшість батьків вказали на дві основні проблеми: низький рівень володіння англійською мовою та відсутність мотивації у дітей. Для подолання цих труднощів використовували переважно аудіовізуальні ресурси та зверталися за допомогою до репетиторів. Водночас вони наголосили, що школи та вчителі мають надавати додаткову підтримку як дітям, так і батькам. Зокрема, було зроблено висновок, що необхідно розподілити обов'язки між школами, вчителями та батьками, забезпечуючи належне навчання батьків і ефективне спілкування з ними.

Отже, навчання дошкільнят англійської мови яке тільки починало набирати популярності повинно бути адаптовано до нових реалій що склались після повномасштабного вторгнення росії. Окрім низки інших заходів, це також означає залучення до процесу батьків які можуть бути як основними мотиваторами та опорою дітей в цей нелегкий час так і навчати дітей англійської мови у взаємодії із закладом освіти. Побожування стосовно недостатнього рівня володіння мовою є поширеним явищем серед батьків по всьому світу і не повинно зупиняти їх. За правильної методики та наставництва з боку закладів освіти, батьки можуть створювати сприятливе (домашнє) мовне середовище, а можливий недостатній рівень певною мірою компенсуватись наявними мультимедійними засобами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Center on the Developing Child. The Science of Early Childhood Development. 2007. URL: <https://harvardcenter.wpenginpowered.com/wp-content/uploads/2007/03/InBrief-The-Science-of-Early-Childhood-Development2.pdf> (дата звернення: 05.09.2024).

2. Choi N., Jung,S., No B. Learning a Foreign Language under the Influence of Parents: Parental Involvement and Children's English Learning Motivational Profiles. *J Child Fam Stud*. 2024. Vol. 33. P. 237–252. DOI: 10.1007/s10826-023-02701-1.

3. Choi, N., Kang, S., Cho, H., Sheo, J. Promoting Young Children's Interest in Learning English in EFL Context: The Role of Mothers. *Education Sciences*. 2019. Vol. 9(1), P 46. DOI: 10.3390/educsci9010046.

4 Forey G., Besser S., Sampson N. Parental involvement in foreign language learning: The case of Hong Kong. *Journal of Early Childhood Literacy*. 2015. Vol. 16 (3). DOI: 10.1177/1468798415597469.

5. Al Murshidi G., Daoud, S., Al Derei, R., Alhamidi, H., Jabir, W., Sayed, N.

Parental involvement in English as foreign language learners' education: Challenges and solutions in a post-pandemic era. *International Journal of Educational Research*. 2023. Vol. 5. DOI: 10.1016/j.ijedro.2023.100297.

6. Кожна сьома школа в Україні зазнала пошкоджень внаслідок атак ворога. *Медіацентр Україна* : веб-сайт. URL: <https://mediacenter.org.ua/uk/kozhna-soma-shkola-v-ukrayini-zaznala-poshkodzhen-vnaslidok-atak-voroga/> (дата звернення: 27.02.2024).